

Eläintautivakuuttamisen mahdollisuudet

**Jaakko Heikkilä, Katriina Heinola,
Eero Liski, Sami Myyrä, Jarkko Niemi**
MTT Taloustutkimus

Roolit maatalouden riskienhallinnassa uusjakoon
10.12.2014

Tutkimuksen lähtökohdat

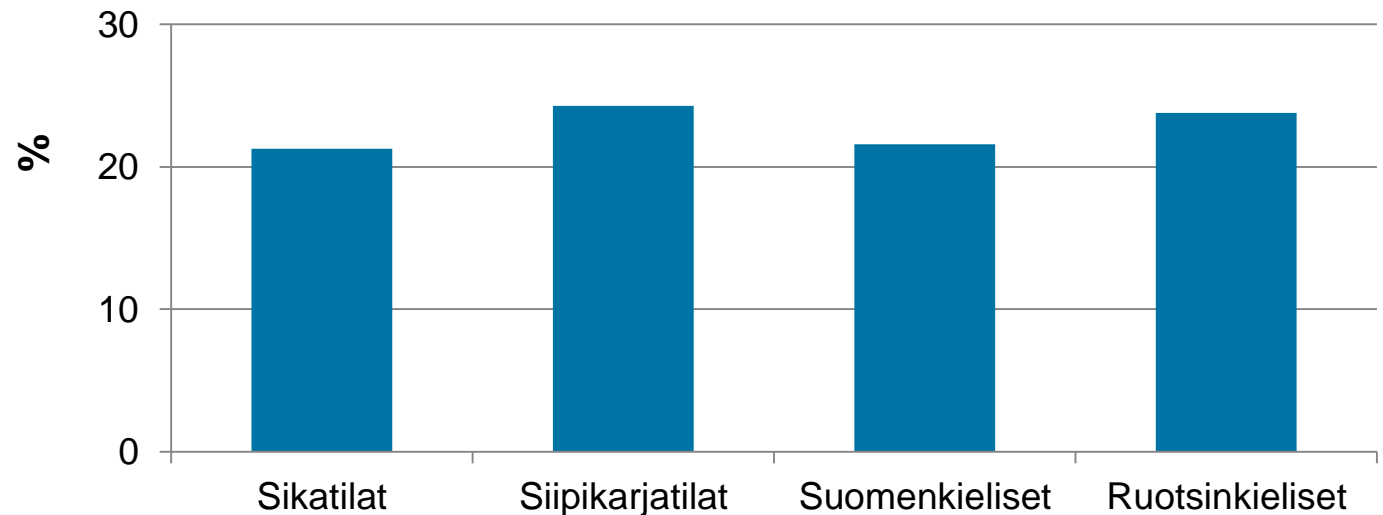
- Eläintaudit aiheuttavat kustannuksia
- Kustannukset aiheutuvat tuottajille ja joissain tapauksissa korvataan julkisista varoista
- Tuottajat reagoivat sekä tautiriskiä että yhteiskunnan tarjoamiin kannusteisiin
  - Kannusteet toimia yhteiskunnan kannalta hyvällä tavalla -> ulkoisvaikutukset huomioon
- Kustannusten jako nosteessa, mukaan lukien vakuutukset

Tutkimuskysymykset

1. Onko vapaaehtoiselle eläintautivakuutukselle kysyntää?
  2. Eroaako kysyntä yleisten ja harvinaisempien tautien välillä?
  3. Vaikuttaako vakuutusten ostoaikomuksiin tuotantomuoto tai tilan tai tuottajan ominaisuudet?
  4. Mitkä vakuutusten ominaisuudet tekevät niistä enemmän vetoavia?
- Vastauksia haettiin sika- ja siipikarjatiloilta suunnatun kyselyn avulla
    - Tuottajien näkökulma

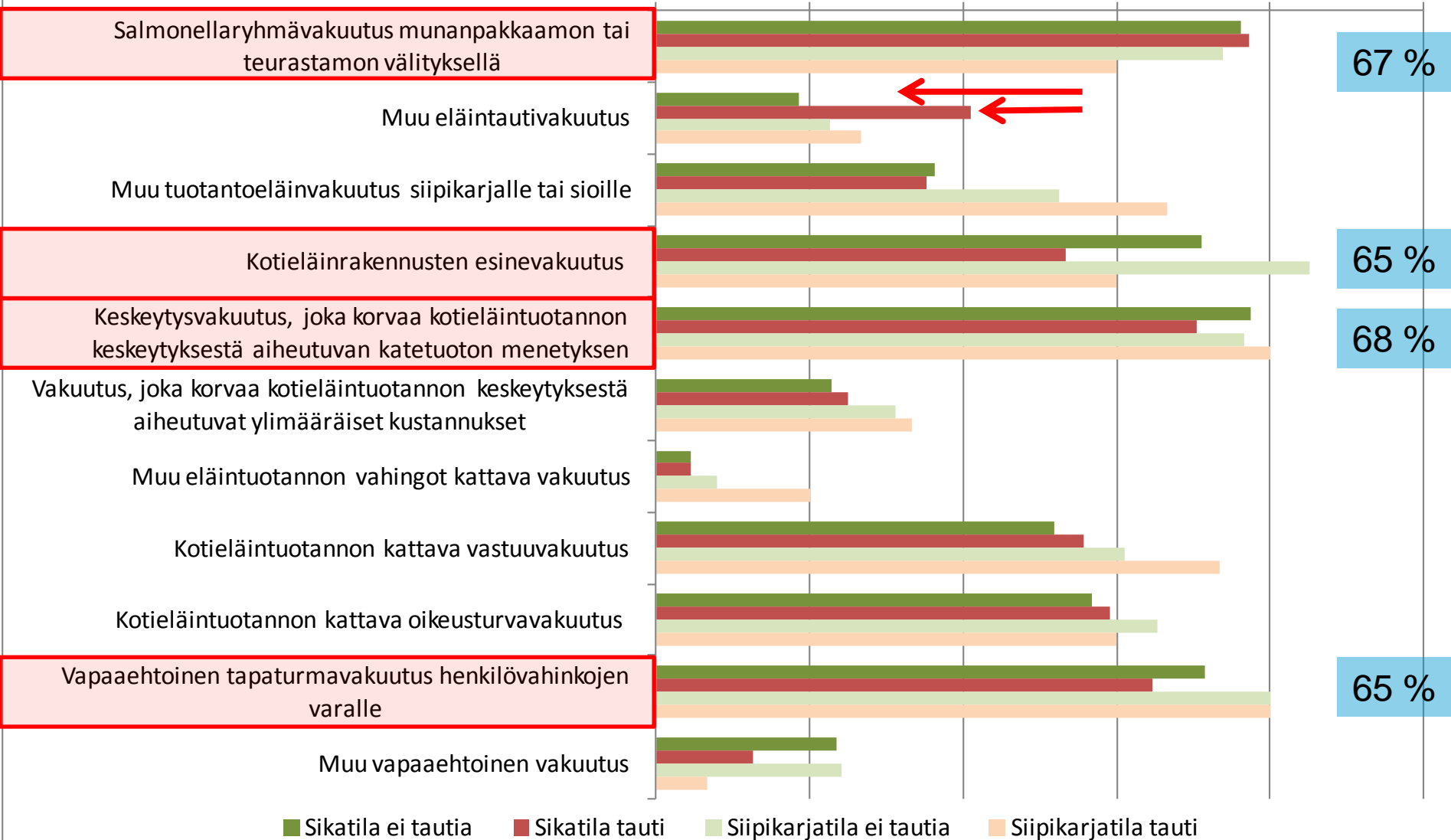
Kyselylomake

- Pilotti: 180 tilaa
- Varsinainen kysely
  - Elokuu-syyskuu 2011: 1746 sikatilaa, 607 siipikarjatilaa, 24 sekatilaa ($N=2377$)
  - 523 vastausta, vastausprosentti 21,9
  - Kaksi lomakeversiota: Suomessa esiintyvät ja esiintymättömät taudit
- Tautihistoria, tautitapausten hoito, nykyiset vakuutukset, näkemykset vakuutuksista, nykyiset bioturvallisuustoimet, näkemykset bioturvallisuustoimista, valintakoe vakuutuksista, jne.

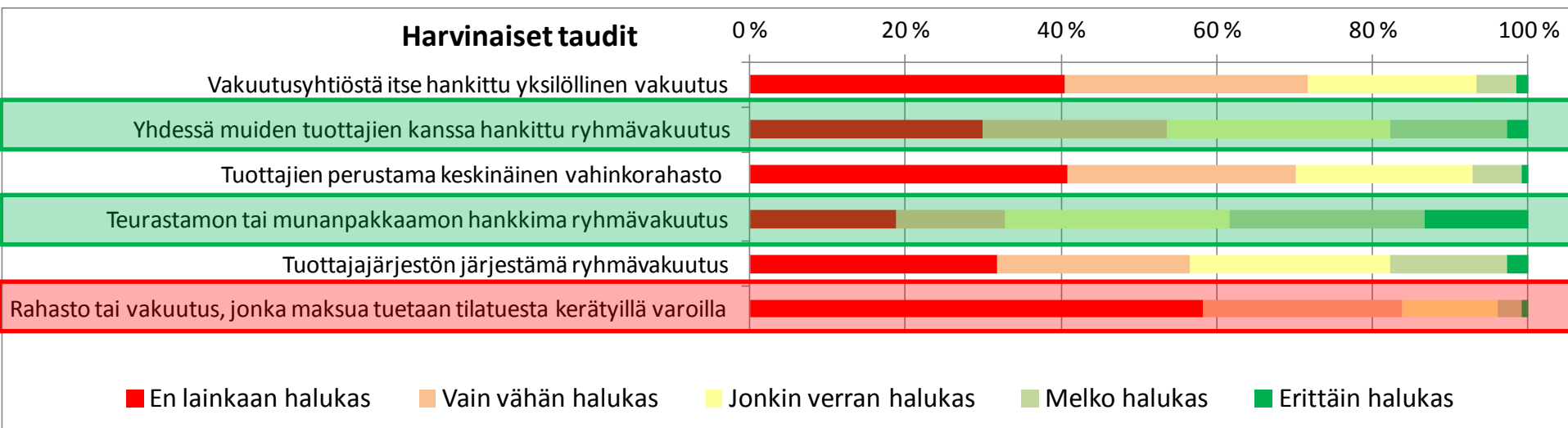
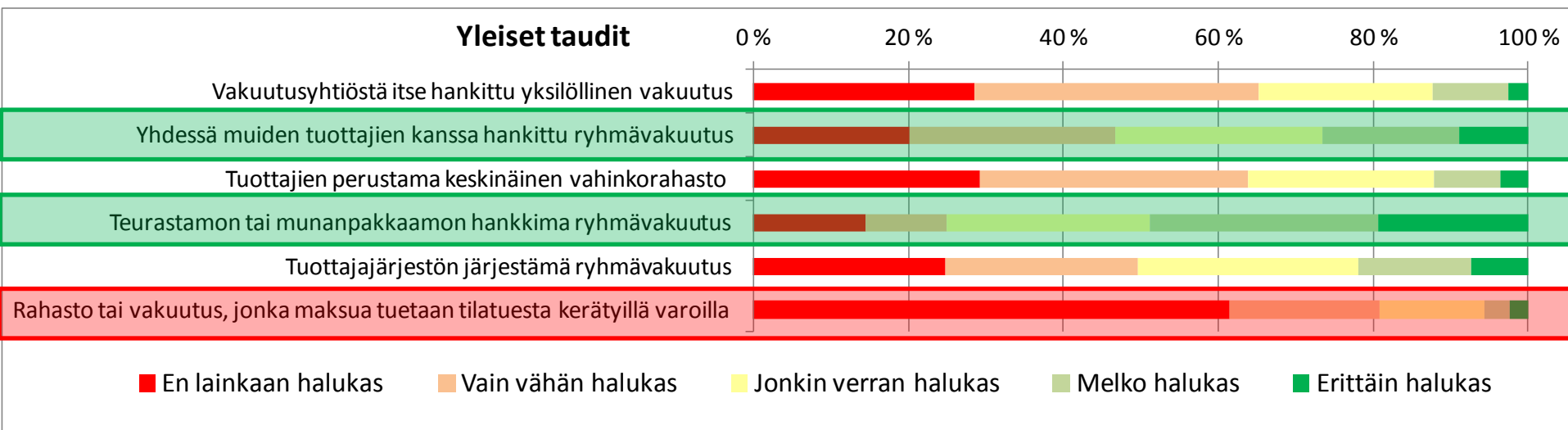

Osuus vastanneista, joilla on kyseinen vakuutus

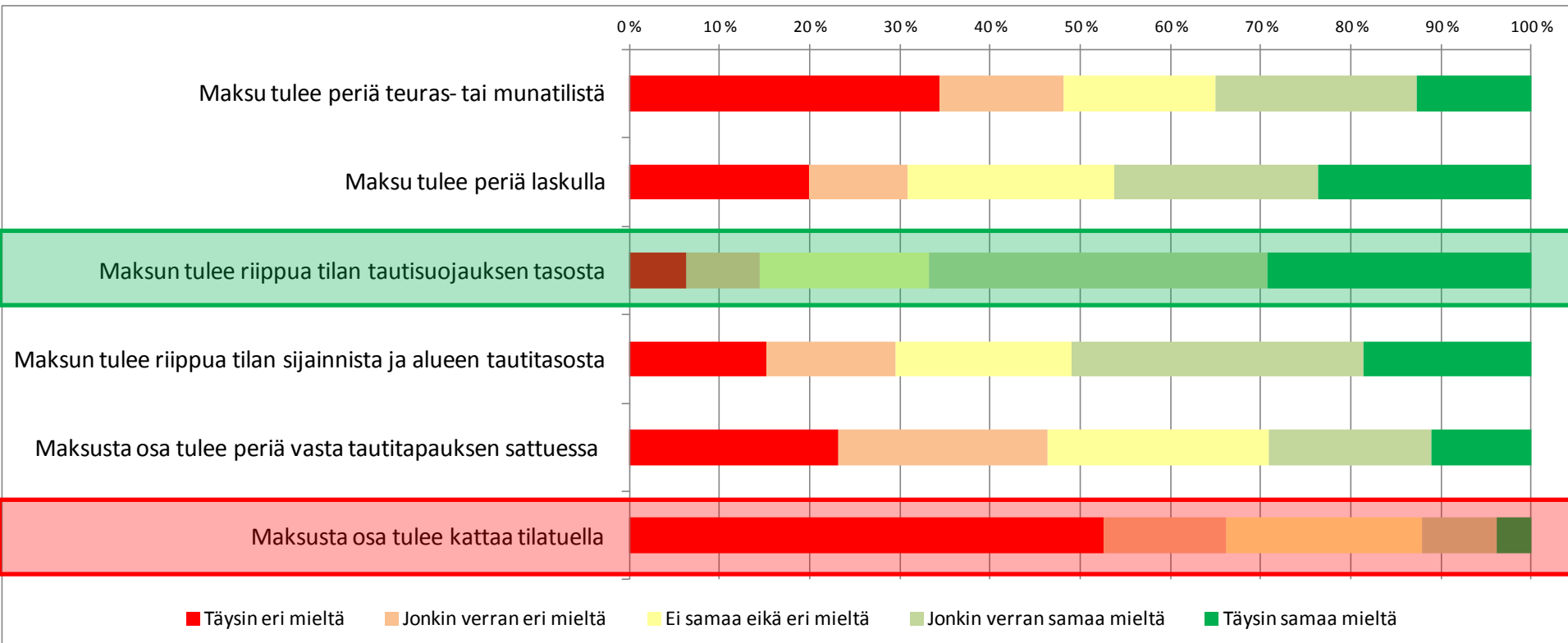
0.00 0.20 0.40 0.60 0.80 1.00

Vakuutustyyppien suosio

Vakuutusten ominaisuuksia

Valintakoe

- Valintakoe (CE)
  - Tuote koostuu erilaisista ominaisuuksista (talo, auto, vakuutus)
  - Kysynnän ja maksuhalukkuuden selvittäminen tuotteille, joita ei (vielä) ole olemassa
- Valintatilanne
  - Kaksi erilaista tuotetta, joiden ominaisuudet (attribuutit) vaihtelevat
  - ”En ostaisi kumpaakaan” -vaihtoehto
- Tuotteen ominaisuudet, 5+1 attribuuttia
  - Vakuutuksen tarjoaja
  - Bioturvallisuusvaatimukset
  - Korvaustaso
  - Omavastuu
  - Hinta

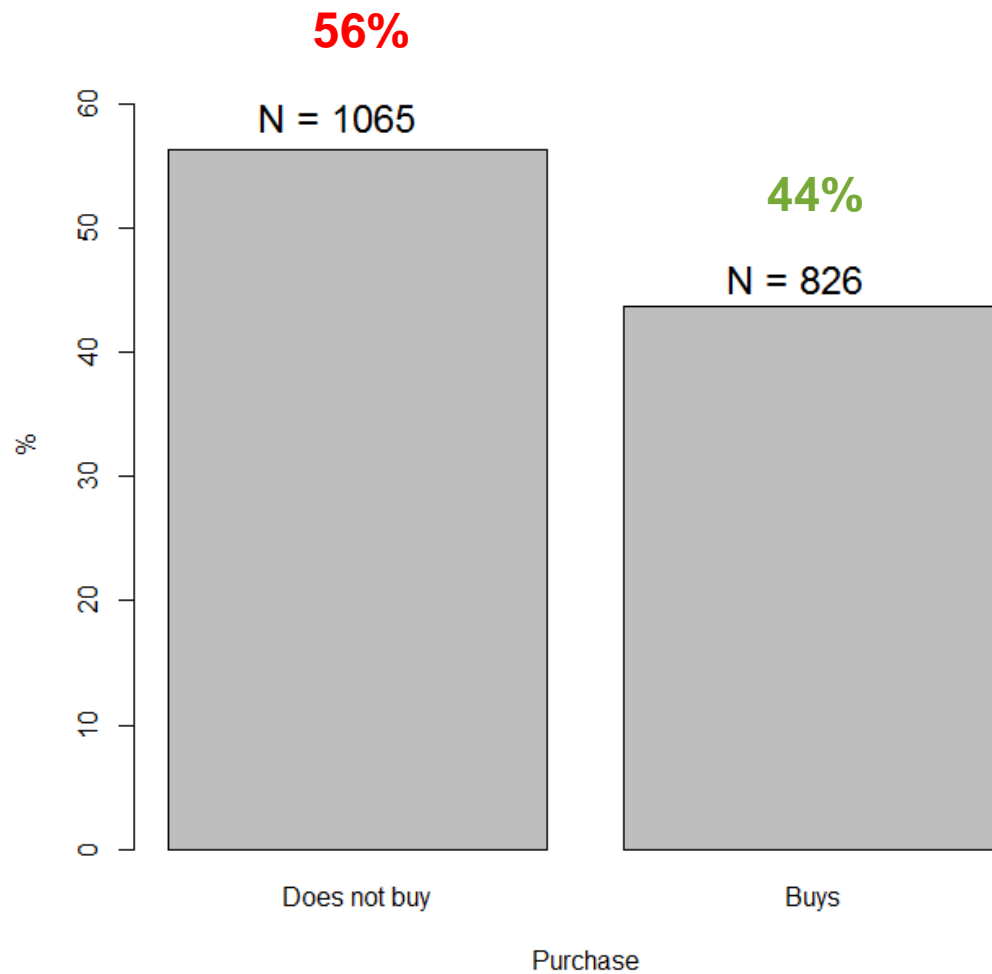
+ Tautityyppi (yleiset vs. harvinaiset taudit)

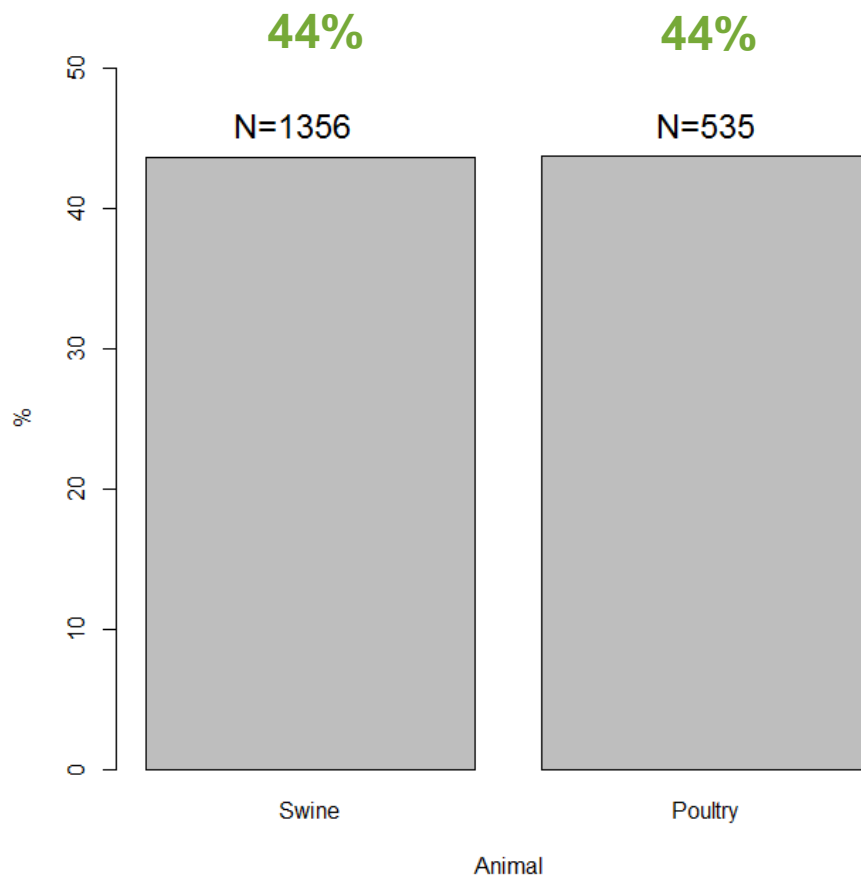
Valintatilanne - esimerkki

	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Vakuutuksen tarjoaja	Vakuutusyhtiö	Tuottajien keskinäinen rahasto
Bioturvallisuusvaatimus	Erityisvaatimukset	Kansallinen perustaso
Korvattavat vahingot	Aineelliset vahingot ja eläimet sekä tuloturva	Aineelliset vahingot ja eläimet sekä tulo- ja hintaturva
Ostavastuu	30%	10%
Hinta (euroa / 100 sikapaikkaa / vuosi)	Lihosikala: 4,00 e Emakkosikala: 13,20e	Lihosikala: 48,00 e Emakkosikala: 158,00e
Ostaisin tämän tuotteen	☐	☐
En ostaisi kumpaakaan tuotetta	☐	

Valitseeko vastaaja jonkin tuotteen?

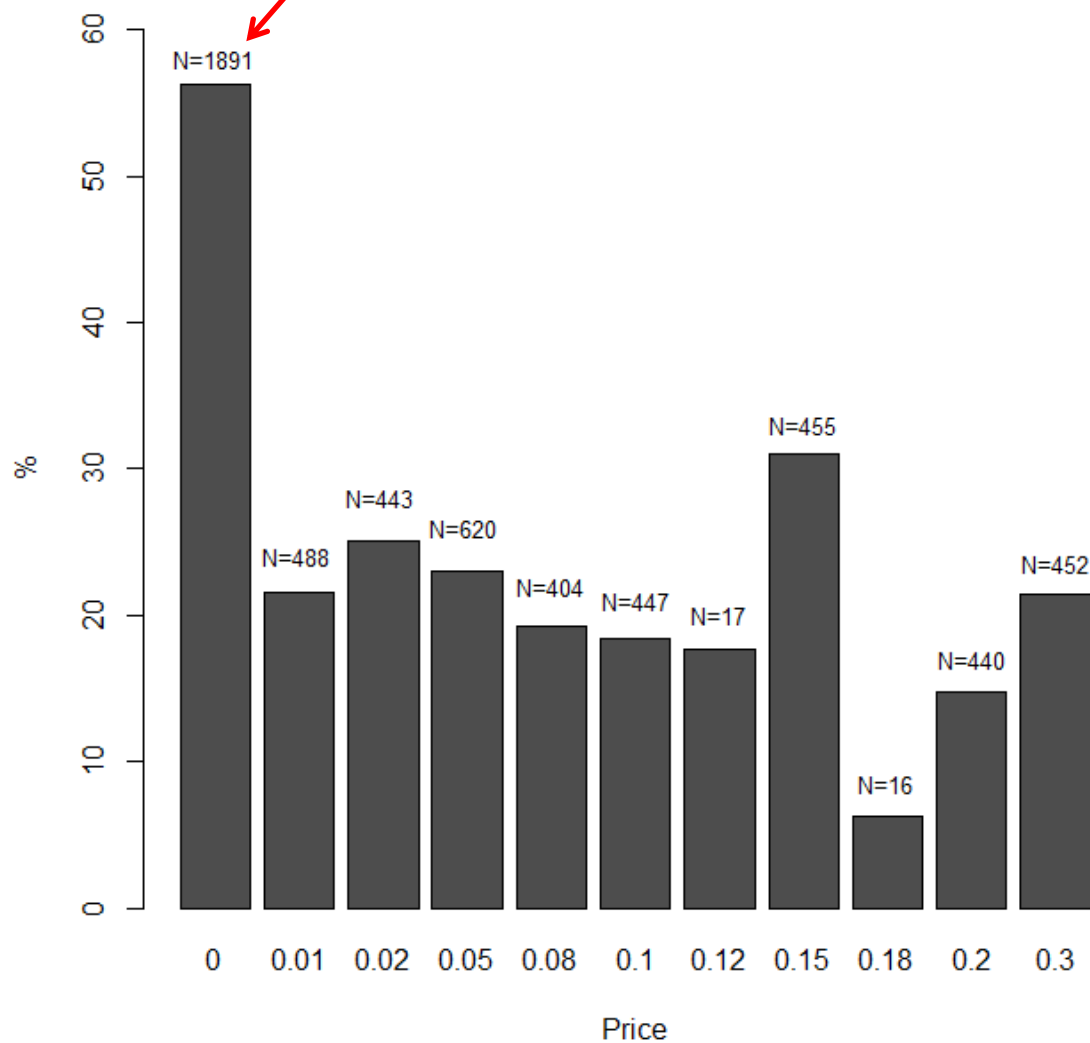

Valinnat sikatiloilla ja siipikarjatiloilta

Valinnat hinnan mukaan

= tuotetta ei valittu

Regressio

Selitettävä muuttuja: Onko tuote valittu vai ei

	Estimaatti	Keskivirhe	T-arvo	Pr > t
Vakiot ^a	-0.0000			<0.0001
	-0.0838	0.0718	-1.1675	
	3.9782	0.3998	9.9510	
Hinta	-0.0017	0.0005	-3.3033	0.00096
Bioturvallisuusvaatimus	0.0849	0.0845	1.0048	0.31
Vakuutuksen tarjoaja (1= keskinäinen rahasto)	-0.1266	0.0758	-1.6704	0.095
Korvaukset tasolla 2	0.4982	0.1108	4.4978	<0.0001
Korvaukset tasolla 3	0.5957	0.1131	5.2658	<0.0001
Ostavastuu, %	-3.1419	0.4217	-7.4507	<0.0001
Nuori vastaaja (<30 vuotta)	0.4837	0.2382	2.0302	0.042
Vastaaja korkeasti koulutettu	0.4481	0.1649	2.7174	0.0066
Eläin (1= siipikarja)	-0.1056	0.1156	-0.9133	0.36
Vastaajan tautihistoria	0.3794	0.1250	3.0349	0.0024
Suuri tilakoko (ylin kvartaali)	0.2436	0.1137	2.1422	0.032
Matala bioturvallisuustaso (alin kvartaali)	-0.9875	0.3727	-2.6498	0.0081

Regressio

Selitettävä muuttuja: Onko tuote valittu vai ei

	Luokka 1: "Ei kiitos"		Luokka 2: "Kyllä kiitos"		p-arvo
	Estimaatti	t-arvo	Estimaatti	t-arvo	
Vakiot	-0.1246	-0.9597	-0.0687	-0.7045	
	→ 6.7924	8.6627	→ 0.5228	0.7205	<0.0001
Hinta	-0.0040	-4.1587	-0.0020	-1.6836	<0.0001
Bioturvallisuusvaatimus	0.2614	1.5489	-0.0806	-0.5389	0.3
Vakuutuksen tarjoaja (1= rahasto)	-0.2409	-1.6526	0.0282	0.2488	0.25
Korvatut vahingot 2	1.1698	5.7991	0.2026	1.1061	<0.0001
Korvatut vahingot 3	1.2164	5.6066	0.3683	1.9349	<0.0001
Omavastuu, %	-5.2738	-6.6246	-2.5025	-3.4456	<0.0001
Eläin (1= siipikarja)	-0.6747	-3.1333	-0.6428	-1.5836	0.0055

Luokan koko	69%	31%
On ollut tauti	16%	21%
Nuori	4%	5%
Korkeasti koulutettu	7%	12%
Suuri tila	20%	26%
Matala bioturvallisuustaso	3%	1%

Vakuutuskustannukset tällä hetkellä

- Kyselyn perusteella tämän hetkiset eläintautivakuutusmaksut ovat keskimäärin 630 euroa vuodessa
  - Sikatilat 490 euroa vuodessa
  - Siipikarjatilat 960 euroa vuodessa
- FADN kannattavuuskirjanpitoaineiston mukaan kustannukset ovat samoissa lukemissa
- Muiden eläintuotannon vakuutusten kustannukset ovat keskimäärin 1150 euroa vuodessa
- CE: Positiivisia maksuhalukkuuksia vain jos omavastuu on alhainen

**Eläintautivakuutukset–
Kannattavuuskirjanpitoaineisto**

	Sika	Siipikarja
2005	333 e	-
2006	349 e	-
2007	578 e	-
2008	571 e	1796 e
2009	619 e	668 e

Johtopäätöksiä 1/2

- Vaikuttaisi siltä, että vain vähäistä kysyntää tehostetulle vakuutusturvalle
  - Ei osata ajatella kaupallisina tuotteina? Valintatilanne liian vaikea? Vai ei vaan kiinnosta? Nykyinen korvausturva riittävä?
- Kysyntä vahvempaa Suomessa esiintyvien kuin täällä esiintymättömien tautien varalta suunnitelluille vakuutuksille
  - Yhteiskunnalla tulisi myös jatkossa olla tärkeä rooli varautumisessa vakavampien eläintautien aiheuttamien vahinkojen varalta
- Positiivisempia tilan riskiominaisuuksien kuin alueen riskin mukaan eriytettyihin vakuutusmaksuihin
  - Tilatukea ei haluta ohjata vakuutusmaksujen tukemiseen
  - Yksityinen vakuutusyhtiö jossain määrin kiinnostavampi

Johtopäätöksiä 2/2

- Erillisiä ryhmiä löydettävissä
  - Suuret tilat
  - Nuoret ja koulutetut tuottajat
  - Taudista kärsineet tilat
  - (Siipikarjatilat)
- Positiivinen yhteys vakuutushalukkuuden ja tilan bioturvallisuustoimenpiteiden välillä
  - Täydentävät toisiaan vs. korvaavat toisiaan
- Kohdennetulle ja kunkin tilan riskiprofiiliin sopivalle ryhmävakuutusturvalle jossain määrin kysyntää
  - Ulkoisten puitteiden muuttuessa myös kysyntä voi muuttua

Kiitos!

1.1.2015